

KH 25.4.2022 §266

Selvitys kaupungin palveluiden yhdenvertaisuudesta, valtuustoaloite, useat valtuutetut, ensimmäinen allekirjoittaja Neea Kähkönen.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt lähettää valtuustoaloitteen ”Selvitys kaupungin palveluiden yhdenvertaisuudesta” kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi. Talous- ja hallintoyksikkö on siirtänyt lausunnon antamisen strategia- ja hyvinvointiyksikölle 23.10.2023.

Strategia- ja hyvinvointiyksikkö antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen kuuluvat kunnan velvollisuuksiin, ja niillä on vahva lainsäädännöllinen perusta. Useat lait määrittävät yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyviä asioita sekä syrjinnän kieltoa eri elämänalueilla: perustuslaki (731/1999), yhdenvertaisuuslaki (1325/2014), tasa-arvolaki (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) ja rikoslaki (39/1889) sekä työlainsäädäntö (www.finlex.fi).

Porin kaupungin toimialoilla ja liikelaitoksilla on keskeinen rooli palvelujen tuottajina varmistaa yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutuminen kaikissa palveluissaan. Kaupungin palvelujen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistetään arjen työssä toimialoilla ja liikelaitoksissa, joiden tukena toimivat kaupungin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmä, hyvinvointiryhmä, lasten ja nuorten asioiden ohjausryhmä (LANU) sekä toimialojen sisäiset ja toimialojen väliset muut foorumit. Myös ulkoisten kumppanien, järjestöjen ja yhdistysten kanssa luodut verkostot ja foorumit sekä muut yhteistyömuodot turvaavat osaltaan palvelujen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistymistä. Porin kaupunki on ollut vuodesta 2016 mukana Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallissa, joka perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen. Malli auttaa kuntia edistämään erityisesti heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeuksia. Malli velvoittaa kuntakohtaisen toimintasuunnitelman laatimisen toimenpiteineen. Kuntalain (410/2015) mukaiset lakisääteiset osallistumis- ja vaikuttajatoimielimet nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto keskittyvät oman viiteryhmänsä näkökulman esille tuomiseen sekä yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistämiseen kaupungin toiminnan suunnittelussa, päätöksenteossa ja toiminnan toteuttamisessa.

Porin kaupungin organisaatiossa on toiminut yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmä syksystä 2019 alkaen. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmässä on tärkeää ottaa huomioon kaikkien toimialojen ja liikelaitosten yhdenvertainen mahdollisuus vaikuttaa henkilöstöpoliittiseen ja toiminnalliseen (palvelujen) tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen sekä niiden kehittämiseen. Siksi on ollut perusteltua uudistaa työryhmän kokoonpanoa ja osallistaa työskentelyyn mahdollisimman laajasti Porin kaupungin toimialoja ja liikelaitoksia. Kaupunginjohtaja on päätöksellään 19.7.2023 §8 nimennyt Porin kaupungin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmään uudet henkilöt ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Syksyllä 2023 työskentelyn uudella kokoonpanolla aloittanut yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmä on käynyt keskustelua palveluiden saavutettavuudesta ja yhdenvertaisuudesta. Porin kaupungin verkkosivuilta löytyvälle palautelomakkeelle on avattu oma kohtansa esteettömyydelle. Kaupunkilaisten toivotaan kertovan sitä kautta kehitysehdotuksia, kehuja ja kysymyksiä esteettömyyden toteutumisesta kaupungin kiinteistöissä ja ulkoalueilla.

Porin kaupungilla on kaupunkitasoinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, joka sisältää sekä henkilöstöpoliittisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden että toiminnallisen (palvelujen) tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tarkastelun. Suunnitelma toteuttaa kaupungin lakisääteistä veloitetta ehkäistä syrjintää ja edistää yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa kaikessa toiminnassa. Nykyinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on laadittu vuosille 2021-2025 ja nähtävillä Porin kaupungin verkkosivuilla: Strategiat ja ohjelmat. Lautakunnat ja muut Porin kaupungin toimielimet sekä henkilöstö noudattavat palveluita kehittäessään ja toteuttaessaan kaupunginvaltuustossa hyväksytyt yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman mukaisia linjauksia.

Seuraavan suunnitelman valmistelutyön yhteydessä osallistetaan mukaan asiaan liittyviä järjestöjä ja yhdistyksiä sekä vaikuttamistoimielimiä. Suunnitelman tueksi arvioidaan edellisen suunnitelman toteutumista ja selvitetään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvon kokemuksia, joiden pohjalta saadaan esille kehittämisteemoja ja tavoitteita.

Strategia- ja hyvinvointiyksikkö